

Skorstene og kravet om byggetilladelse

Denne vejledning indeholder en beskrivelse af reglerne for, hvornår opførelse af en skorsten stiller krav om, at ejeren af bygningen skal søge om byggetilladelse hos kommunen. Vejledningen indeholder også en kort beskrivelse af reglerne for, hvordan kommunen skal søge en ulovlig skorsten lovliggjort.

Skorstensfejerbekendtgørelsen

Reglerne for det lovpligtige skorstensfejararbejde er fastsat i skorstensfejerbekendtgørelsen (BEK nr. 239 af 27/04/1993 om brandværnsforanstaltninger for skorstene og ildsteder), som er udstedt med hjemmel i byggelovens § 15.

Denne bekendtgørelse indeholder blandt andet regler om, at skorstene skal tilses og rengøres af en faglært person, der har bestået skorstensfejerfagets svendep prøve. **Det er en forudsætning for at kunne overholde kravene i skorstensfejerbekendtgørelsen, at en skorsten anmeldes til kommunen.** Dette er bygningsejerens ansvar, idet det i henhold til byggelovens § 17, stk. 1 påhviler den til enhver tid værende ejer af en ejendom at sørge for, at ejendommen ikke er i strid med byggeloven eller de i medfør af byggeloven udstedte regler.

I bygningsreglement 2010 benyttes terminologien aftrækssystemer for skorsten og røgrør med tilhørende samlinger og andre systemer af enhver art, der modtager forbrændingsprodukter fra et eller flere fyringsanlæg. Nedenstående udtalelse er gældende for aftrækssystemer.

Byggelovens anvendelsesområde

Det fremgår af byggelovens § 2, stk. 1, litra a, at loven finder anvendelse ved opførelse af ny bebyggelse og tilbygning til bebyggelse. Tilbygning omfatter ny bebyggelse, der sammenbygges med en eksisterende bygning samt etablering af nye bygningsdele. Som eksempel kan nævnes opførelse af f.eks. altaner, karnapper og efter Erhvervs- og Byggestyrelsens vurdering også skorstene.

Det fremgår endvidere af byggelovens § 2, stk. 1, litra b, at byggeloven finder anvendelse ved ombygning af og andre forandringer i bebyggelse, som er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af

loven udfærdigede bestemmelser.

Det er Erhvervs- og Byggestyrelsens opfattelse, at etablering af et aftrækssystem vil være at betegne som en tilbygning, såfremt dele af aftrækssystemet placeres således, at det bygges sammen med den eksisterende bebyggelse, dvs. placeres "uden på" bygningen. Såfremt aftrækssystemet placeres inde i bygningen, vil byggearbejdet være at betegne som en ombygning eller forandring i bebyggelsen.

Krav om byggetilladelse

Det følger heraf, at byggearbejder, hvor aftrækssystemet får karakter af en tilbygning, kræver byggetilladelse fra kommunen. Det følger ligeledes, at i de tilfælde byggearbejdet er en ombygning/forandring i bebyggelsen, skal der søges bygge tilladelse fra kommunen, såfremt ombygningen/forandringen er væsentlig i forhold til bestemmelser i byggelovgivningen, herunder de konstruktive krav i BR10 kap. 4.

Hvorvidt ombygningen/forandringen er væsentlig beror på kommunens konkrete vurdering.

Krav om anmeldelse

BR10 indeholder dog væsentlige undtagelser fra ovenstående, som medfører, at aftrækssystemer i mange tilfælde ikke kræver byggetilladelse fra kommunen, men kan opføres efter der er sket anmeldelse til kommunen.

BR10 kap. 1.5, stk. 1, nr. 3 bestemmer, at enkeltstående ombygninger og forandringer, der alene vedrører en enkelt boligenhed på højst 150 m² i etageejendomme med mere end en bolig eller en enkelt erhvervsejendom på højst 150 m², kan opføres efter anmeldelse til kommunen, såfremt ombygningen eller forandringen ikke medfører en udvidelse af etagearealet. Dette gælder efter Erhvervs- og Byggestyrelsens opfattelse også etablering af aftrækssystemer.

Hverken krav om byggetilladelse til eller anmeldelse af skorstenen

Såfremt aftrækssystemet af kommunen vurderes at være en enkeltstående ombygning/forandring, dvs. hverken en ny bebyggelse/en tilbygning eller en *væsentlig* ombygning/forandring, der ønskes etableret i simpelt byggeri (fx enfamiliehuse), da vil byggearbejdet være omfattet af BR10 kap. 1.6, stk. 1, nr. 1, hvorfor det kan udføres uden tilladelse fra eller anmeldelse til kommunen.

Kommunen skal ikke foretage en teknisk byggesagsbehandling af aftrækssystemer i simpelt byggeri efter 1.3.1 og 1.3.2, dvs. hvis aftrækssystemet skal udføres ved mindre bygninger og fritliggende enfamiliehuse eller ved byggearbejder ved sammenbyggede enfamiliehuse, avls- og driftsbygninger og visse industri og lagerbygninger. Dette gælder uanset, at opførelsen af et aftrækssystem har karakter af en ny bebyggelse eller en væsentlig ombygning/forandring, der skal søges om

byggetilladelse til.

Færdigmelding og ibrugtagningstilladelse

BR10 kap. 1.8 indeholder regler om tilladelse til ibrugtagning og færdigmelding af byggeri. Det fremgår af denne bestemmelses stk. 1, at byggearbejder, der kan opføres efter anmeldelse til kommunen (kap. 1.5) eller uden byggetilladelse (kap. 1.6) ikke skal færdigmeldes til kommunen.

Dette gælder også for byggearbejderarbejder vedrørende aftrækssystemer omfattet af kap. 1.5 og kap. 1.6. Byggearbejder, der vedrører bebyggelse omfattet af kap. 1.3.1 og kap. 1.3.2 kan tages i brug uden ibrugtagningstilladelse fra kommunen, men skal færdigmeldes. Dette fremgår af BR10 kap. 1.8, stk. 3. Andre byggearbejder, der kræver byggetilladelse, må ikke tages i brug uden kommunens tilladelse.

Genibrugtagning

Ved aftrækssystemer, der er nedlagt, men som ønskes taget ibrug igen, vil der som udgangspunkt foreligge en anvendelsesændring af aftrækssystemet. Denne anvendelsesændring må efter Erhvervs- og Byggestyrelsens opfattelse karakteriseres som væsentlig, idet ændringen medfører, at krav om brandforhold og installationer i bygningsreglementets kap. 5 og 8, vil have indflydelse på, om det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt, at tage aftrækssystemet ibrug igen.

Da ændringen kan karakteriseres som væsentlig, vil det kræve en byggetilladelse, i dette tilfælde i form af en ibrugtagningstilladelse, at tage aftrækssystemet ibrug. Ejeren skal således ansøge kommunen herom.

Kommunen som påtalepligtig

Uanset om et byggearbejde kræver byggetilladelse eller ej, skal byggearbejdet opfylde de til enhver tid gældende regler i byggelovgivningen, herunder reglerne i bygningsreglementet. Dette betyder, at opførelsen af et aftrækssystem altid skal leve op til de krav, der findes i BR10, herunder kapitlerne 4, 5 og 8.

Byggelovens § 16c, stk. 3 bestemmer, at kommunalbestyrelsen, såfremt den bliver opmærksom på et ulovligt forhold, skal søge forholdet lovliggjort. Såfremt kommunen således bliver opmærksom på, at et aftrækssystem ikke lever op til kravene herfor, kan kommunalbestyrelsen således kræve, at ejeren lovliggør aftrækssystemet.